

Nr 426.

Av herr **Johansson** i Uppmälby **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till lag om återköpsrätt till fast egendom m. m.

Uti motion nr 95 i första kammaren hava herr Lindhagen m. fl. yrkat, att riksdagen måtte i skrivelse hos Kungl. Maj:t göra framställning därom, att Kungl. Maj:t ville låta skyndsamt för riksdagen framlägga lagförslag rörande upplåtelse med åborätt av jord utav krono- eller ecklesiastisk natur.

Till grund för lagförslag i ämnet ansågs av motionärerna böra läggas ett av dåvarande chefen för jordbruksdepartementet den 8 januari 1923 för Kungl. Maj:t anmält och därvid till lagrådet remitterat förslag till lag om åborätt. Vid ärendets föredragning nämnda dag framhöll föredragande departementschefen, att enligt hans mening avsevärda fördelar vore förbundna med en upplåtelseform, liknande den av honom föreslagna. Ändå att någon köpeskilling icke behövde erläggas, bereddes tillfälle för den omedlade att ägna sig åt jordbruk under tryggade former. Samtidigt torde även den största möjliga säkerhet vinnas för att den av staten upplåtna jorden användes för det med upplåtelsen avsedda ändamålet och undan droges att bliva föremål för obehörig spekulation i förvärvssyfte.

Emellertid har nu Kungl. Maj:t i proposition nr 190 framlagt förslag till lag om återköpsrätt till fast egendom jämte andra därav föranledda författningsförslag och därvid för frågans lösande anvisat en väg, nämligen vanliga jordförsäljningar med rätt för upplåtaren att under vissa förutsättningar återköpa de försålda fastigheterna, vilken kronolägenhetskommissionens ledamöter på ett undantag när icke velat förorda. Det synes också vara att befara, att Kungl. Maj:ts förslag, om det upphöjes till lag, icke skall visa sig ägnat att effektivt befärja de önskemål, vilka man velat förverkliga genom det den 8 januari 1923 till lagrådet remitterade förslaget till lag om åborätt.

Väl är däremot sant, att den av Kungl. Maj:t föreslagna nya upplåtelseformen kan vara lämpad vid vissa upplåtelser för andra ändamål än de av kronolägenhetskommissionen behandlade, t. ex. inom städer och därmed likartade samhällen. Att motionsvis föreslå de jämkningar och ändringar i de framlagda lagtexterna, som för dessas begränsning i nu antydd riktning kunna vara erforderliga, läser dock ej vara lämpligt; frånsatt det rent lagtekniska arbetet läser en dylik begränsning böra föranleda till, att hela sakfrågan tages under förnyat allsidigt övervägande.

Härtill kommer att då, på sätt föredragande departementschefen själv framhållit (sid. 47), det är angeläget, att »upplåtelseformernas antal icke onödigtvis utökas till en alltför skiftande mångfald», det synes lämpligt att, innan riksdagen tager ställning till den nu föreslagna upplåtelseformen, riksdagen beredes tillfälle fatta ståndpunkt till ett, i anledning av den verkställda lagrådsgranskningen, överarbetat förslag till lag om åborätt.

På grund av vad sålunda anförts, yrkas,

att ifrågavarande proposition måtte av riksdagen avslås.

Stockholm den 29 mars 1924.

Hj. Branting.

F. V. Thorsson.

Arthur Engberg.

Viktor Larsson.

Bernh. Eriksson.

Aug. Sävström.

C. J. Johansson

i Uppmälby.

P. Albin Hansson.

Anders Anderson

i Råstock.

Edvard Johanson.